

ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΓΕ.Λ. ΠΑΤΡΩΝ

«ΜΥΚΗΝΑΪΚΟ ΠΑΡΚΟ ΒΟΥΝΤΕΝΗΣ:
περπατώντας στα μονοπάτια της αχαικής πρωτό-
ιστορίας»

ΜΥΚΗΝΑΪΚΟ ΠΑΡΚΟ ΒΟΥΝΤΕΝΗΣ

Τόπος → στην περιοχή της αρχαίας πόλης Άνθιας.

Χρόνος → 1600 - 1000 π.Χ., κυρίως 1500 π.Χ. =>
διάρκεια ζωής 500 περίπου χρόνια.

Οικισμός + νεκροταφείο 18 στρεμμάτων ΝΑ του
οικισμού.

Ασχολίες κατοίκων: καλλιέργεια ελιάς, αμπελιού,
δημητριακών και κτηνοτροφία.

Οι ανασκαφές στο χώρο άρχισαν το 1988

ΜΥΚΗΝΑΪΚΟ ΠΑΡΚΟ ΒΟΥΝΤΕΝΗΣ

Ευνοϊκοί παράγοντες για την επιλογή της θέσης
του οικισμού:

- Ο έλεγχος του ανοιχτού προς τη θάλασσα ορίζοντα και των γύρω χερσαίων περασμάτων
- Η φυσική οχύρωση του πλατώματος Μπόρτζι
- Η ύπαρξη μαλακού πετρώματος (κιμιλιά) απαραίτητου για τη διάνοιξη θαλαμωτών τάφων
- Η δυνατότητα διεξόδου προς τη θάλασσα μέσω του φυσικού λιμανιού που υπήρχε στη θέση του σημερινού Έλους της Αγυιάς. => σχέσεις Αχαιών με όλο τον τότε γνωστό κόσμο, το Αιγαίο, την Κρήτη, τη Συρία, τη Μεσοποταμία, την Αίγυπτο, την Κύπρο, την Ιταλική χερσόνησο.

Η συνάντησή μας με τον αρχαιολόγο κ. Ι. Μόσχο

Η συνάντησή μας με τον αρχαιολόγο κ. Ι. Μόσχο

Νεκροταφείο

79 τάφοι, που βρίσκονται ο ένας δίπλα στον άλλο. Δεν έχουν ανοιχτεί όλοι οι τάφοι. Υπάρχουν ενδείξεις ότι κάποιοι τάφοι χρησιμοποιήθηκαν και μεταγενέστερα (ίσως και 2 αιώνες μετά).

Ο κ. Λ. Κολώνας, στην εργασία του «Τα ευρήματα της Βούντενης» αναφέρει: «Οι τάφοι είναι λαξευμένοι σε επάλληλες σειρές στο μαλακό πέτρωμα, σε κοντινές μεταξύ τους αποστάσεις και με παράλληλη σχεδόν διάταξη»

Νεκροταφείο

Οι τάφοι της περιόδου αυτής είναι τριών ειδών:

- Θολωτοί (χτιστοί), αυτών που έχουν εξουσία.
- Άλλοι τύμβοι.
- Λαξευτοί ή θαλαμωτοί.

Θαλαμωτοί τάφοι Βούντενης

Χαρακτηριστικά

- Υπόγειοι
- Σκαλισμένοι στο μαλακό πέτρωμα της περιοχής
- Ποικιλία σχημάτων
- Κτερίσματα: οι νεκροί συνοδεύονταν από προσφιλή αντικείμενα καθημερινής χρήσης: αγγεία, κοσμήματα, εργαλεία, όπλα και σκεύη, χρήσιμα όπως πίστευαν στο μεταθανάτιο ταξίδι.
- Οικογενειακοί τάφοι

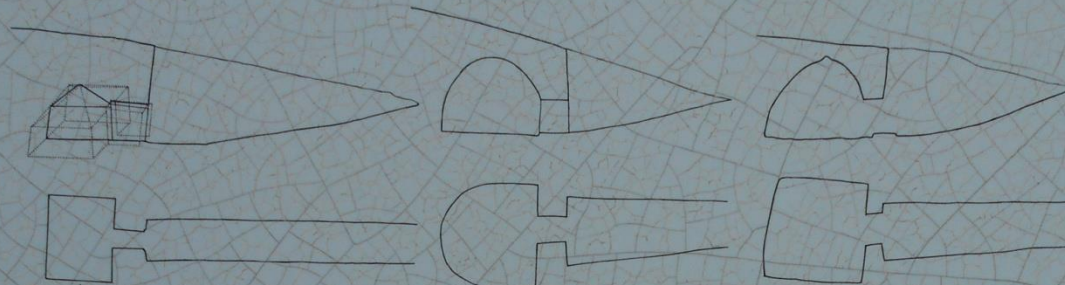
Τυπολογία τάφων

που καλύπτουν

ώρο των τάφων.
ανωδομής τους,
ς, τετράγνους
αι ελλειψοειδείς.
λάκκοι, που στις
α ανακομιδές και

γενειακοί και χρη-
νηθισμένη ταφική
, είναι ο ενταφια-
πεδο του θαλάμου
νιότερα στον πυθ-
μισσότερες από τις
νόδευαν προσφιλή
μήματα, εργαλεία,
αράιτητα στο μετα-
ιονότητα τα κτερί-
και μεγεθών, κυρίως
ίπουν όμως και τα
ορισμένος είναι ο
άλκινα αντικείμενα
ικά λίγα. Ο αριθμός
μένως όμως να μην
μα και χρήσιμα αντι-
στέρων αφαιρούνταν

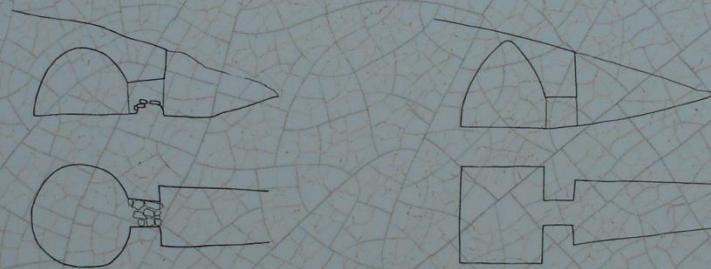
α ευρήματα που προ-
λογικά τη χρήση του
IIB/Υστεροελλαδική III
ρόνια (τέλη 15ου-τέλη

Τετράπλευρος με τετράριχτη οροφή.
Square with four-sided roof.

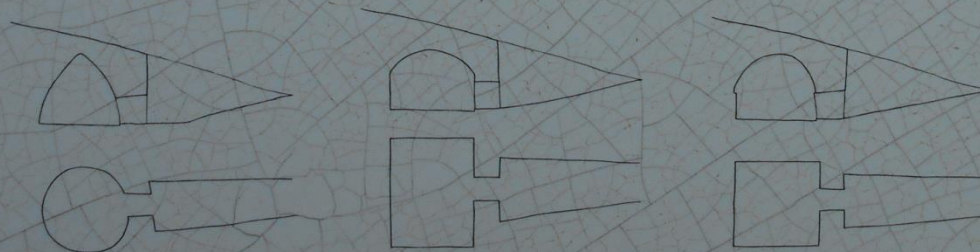
Πεταλόσχημος με θολωτή οροφή.
Horseshoe-shaped with vaulted roof.

Τετράπλευρος με θολωτή οροφή
και απομίμηση οπαίου.
Square with vaulted roof.

Κυκλικός με θολωτή οροφή.
Circular with vaulted roof.

Τετράπλευρος με ενδόκλιση της θολωτής
οροφής από το δάπεδο.
Square with inclining vaulted roof.

Κυκλικός με ενδόκλιση της θολωτής
οροφής από το δάπεδο.
Circular with inclining vaulted roof.

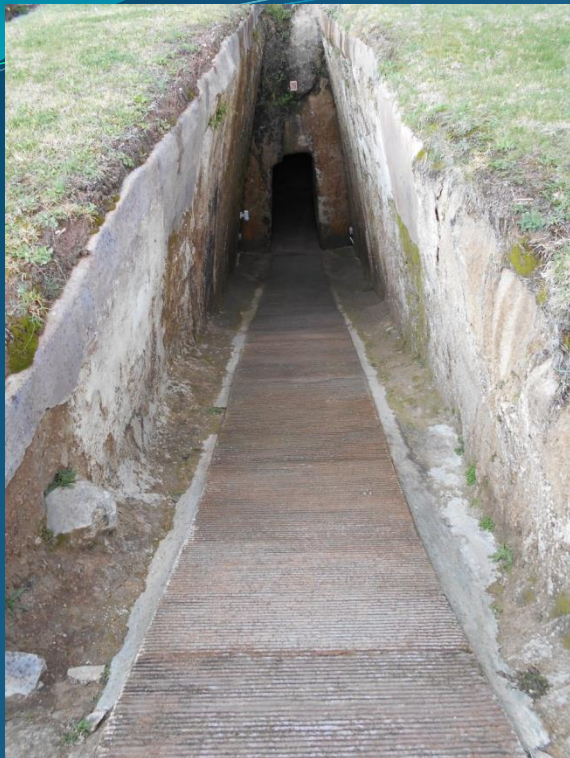
Τετράπλευρος με σαρωτή οροφή.
Square with arched roof.

Τετράπλευρος με εντομή και
ημισφαιρική θόλο.
Square with arched roof and
a groove around the sidewalls.

- The chamber, based on the ground plan, is categorized as circular, horseshoe shaped or square, and is opened in chamber for inhumations and offerings.

The tombs were found in deep pits. The usual burial practice was to place the corpse either directly or in a chamber of unbaked clay; in deep, long pits. The offerings, which were weapons and pots - a majority of such offerings were of small sizes, mainly closed vessels (e.g. kraters) were rather less common. Tools or jewelry etc.) can be attributed to the Late Helladic IIB/IIC on account of their material. The architectural features inside them indicate that they date to the Late Helladic IIB/IIC (15th-late 14th c. BC).

Θαλαμωτοί τάφοι Βούντενης

Σπάνιες περιπτώσεις

- ❖ Ταφή σε λάκκους στο δάπεδο του θαλάμου.
- ❖ Καύση νεκρού διαπιστώθηκε σε μια μόνο περίπτωση κι αυτή μάλλον μετά την αποσύνθεση των σαρκών
- ❖ Αρκετά συνηθισμένη από τον 12^ο αι. π.Χ. είναι «η εκτάδην τοποθέτηση του νεκρού πάνω σε λεπτό στρώμα άψητου πηλού». (Λ. Κολώνας)

Θαλαμωτοί τάφοι Βούντενης

Μέρη τάφων

Οι λαξευτοί ή θαλαμωτοί τάφοι αποτελούνται από:

Α) Έναν κατηφορικό δρόμο.

Β) Την είσοδο, που συμβόλιζε το πέρασμα από τον κόσμο των ζωντανών στον κόσμο των νεκρών.

Γ) Το θάλαμο.

❖ Πέτρες μέχρι επάνω, η γνωστή ξερολιθιά, έφραζαν την είσοδο των τάφων.

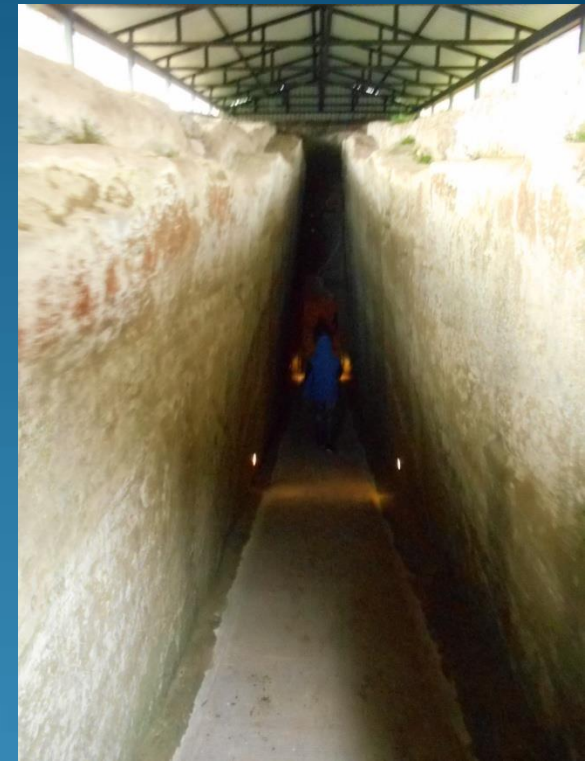
Μνημειώδης τάφος

- Αποτελείται από έναν δρόμο μήκους 22m
- Ο θάλαμος έχει ύψος 6m και οι διαστάσεις του είναι 5,5 x 7 m, δηλαδή περίπου 35 m². => τάση για εντυπωσιασμό => ο τάφος ανήκε στην οικογένεια που είχε την εξουσία της περιοχής.
- Χρονολόγηση: 1500 - 1050 π.Χ.
- Στο εσωτερικό του βρέθηκαν ακόμα και πρωτογεωμετρικά αγγεία => χρησιμοποιήθηκε για 5-6 αιώνες.
- Εκτός από τα αγγεία 30 περίπου κρανία ήρθαν στο φως στο συγκεκριμένο τάφο.
- Υπάρχουν σημάδια από τη νεκρική κλίνη.
- Ο τάφος έχει λαξευτεί σε μαλακό πέτρωμα.

Μνημειώδης τάφος

Ο τάφος αποτελείται από:

- 1) την είσοδο
 - 2) το δωμάτιο
 - 3) περιμετρικά υπάρχει πατούρα που θυμίζει στέγη
 - 4) η στέγη είναι τετράριχτη
- ✓ μια τρύπα στο επάνω μέρος χρησίμευε για την έξοδο του καπνού της εστίας.

Τάφος με σκελετούς:

άνδρες – πολεμιστές

Κτερίσματα

- Αδημοσίευτα και μοναδικά.
- Ανάλογα με την ιδιότητα και το επάγγελμα του νεκρού.
- Ξυράφια, κοσμήματα, εργαλεία, φαγητό, αρώματα, ποτά, λάδι, έπιπλα, όπλα, μέλι, νερό, τσίπουρο.
- Ήλεκτρο από τη Βαλτική, υλικό που φημιζόταν για τις μαγικές του ιδιότητες.
- Μνημειώδης τάφος: 2 ξίφη κοπής από την Ιταλία => καλές σχέσεις με Ιταλική χερσόνησο.
- Οι Μυκηναίοι προτιμούσαν τα ξίφη νύξης.
- 40 ξίφη κοπής έχουν βρεθεί σε όλη την Ελλάδα, 16 στην Αχαΐα και 4 στο συγκεκριμένο νεκροταφείο => ετοιμότητα των Αχαιών για πόλεμο (απειλή από «λαούς της Θάλασσας»).

Κτερίσματα Μυκηναϊκής περιόδου

Παρατηρήσεις

- ❑ Δεν υπάρχει διαφορά στον τρόπο ταφής και τα κτερίσματα ανδρών και γυναικών, ούτε πλουσίων και φτωχών.
- ❑ Ένδειξη υψηλής κοινωνικής θέσης και πλούτου αποτελεί το μνημειακό μέγεθος για λόγους επίδειξης.
- ❑ Στους τάφους δεν βρέθηκε κάποιο είδος γραφής. Η δύσκολη γραμμική Β' χρησιμοποιείται μόνο για τη γραφειοκρατία στην υπηρεσία του άνακτα.
- ❑ Μετά το 12ο αι. η αρχιτεκτονική χαρακτηρίζεται από την αποστροφή προς τα μεγάλα οικοδομήματα. => Έμφαση στην τελετή και όχι στο οικοδόμημα.

Ζωή

- Προσδόκιμο όριο ζωής = 30 περίπου χρόνια.
- Πραγματικός μέσος όρος ζωής = 32 χρόνια.
- Ύψος: περίπου 1,62 (για τους άνδρες) και 1,58 (για τις γυναίκες).
- Ωστόσο, έχει βρεθεί σκελετός ύψους 1,95, ενώ κάποιοι υπέργηροι Αχαιοί για τα δεδομένα της εποχής έζησαν ακόμα και 70-75 χρόνια.
- Μεγάλη παιδική θνησιμότητα.
- Μεγαλύτερη θνησιμότητα στις γυναίκες απ' ό,τι στους άνδρες.
- Αιτία: κακή διατροφή: ελάχιστο κρέας, όσπρια, δημητριακά (ψάρι μόνο για τους άρχοντες).
- Προβλήματα υγείας:
 - Μεσογειακή αναιμία.
 - Σιδηροπενία.
 - Οδοντικά προβλήματα.

Το τέλος του ταξιδιού...

Ευχαριστούμε για την προσοχή
σας!

Very
Good

